

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

**Spesialundervisning
Grunnskulen**

ØRSTA KOMMUNE

Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS

- integritet, kvalitet og kostnadseffektivitet -

Forord

Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS legg med dette fram forvaltningsrevisjonsprosjektet; «*Spesialundervisning- grunnskulen Ørsta kommune*».

Forvaltningsrevisjon er ei lovpålagd oppgåve for alle kommunane i Noreg, og formålet med forvaltningsrevisjonen kjem fram av kommunelova §77 nr.4 :

” (...)Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Formålet med forvaltningsrevisjon er å sette søkelys på dagens situasjon og peike på muligheter for forbedring og vidareutvikling av den kommunale verksemd, samt avdekke eventuelle manglar.

Prosjektet er utført i henhold til standard for forvaltningsrevisjon -RSK001.

Rapporten er utarbeida av underteikna, med innspel frå kollegaer i Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS. Det er føreteke vurderingar av uavhengigheit og objektivitet vedkomande dette prosjektet.

Kommunerevisjonen vil vidare takke administrasjonen i Ørsta kommune for bistand i arbeidet med prosjektet.

Ulsteinvik 14.01.15 /30.01.15

Alf Marius Grønnevik

Forvaltningsrevisor

Innholdsfortegnelse

SAMANDRAG	5
Anbefalingar	10
1 INNLEIING	11
1.1. Spesialundervisning.....	11
1.1.1 Opplæringslova lovføresegn om spesialundervisning.....	11
1.1.2 Samheng mellom spesialundervisning og tilpassa opplæring.....	11
1.1.3 Saksgong.....	11
1.1.4 Vedtakskompetanse.....	12
1.1.5 Pedagogisk- psykologisk teneste – PPT.....	13
1.1.6 Grunnskulen i Ørsta.....	13
2 Målsetting og problemstilling	13
3 Revisjonskriterium.....	13
3.1 Innleiing.....	13
3.2 Kjelder til kriterium.....	14
4 Metode og gjennomføring	14
4.1 Dokument.....	14
4.2 Verifisering av data.....	15
4.3 Avgrensing.....	15
5 Analyse - ressursbruk	15
5.1 Rapportert ressursbruk i forhold til andre kommunar.....	15
5.2 Spesialundervisningstimar totalt per elev.....	16
5.3 Elevar med spesialundervisning pr. klassetrinn i Ørsta.....	17
5.4 Utvikling i antal elevar med spesialundervisning.....	18
5.5 Årsverk og lærartimar	18
6 Problemstilling 1: Sikrar kommunen eleven sine rettar knytt til sakkyndig vurdering?	19
6.1 Innleiing:	19
6.2 Revisjonskriterium:.....	19
6.3 Fakta	20
6.3.1 Innmelding til PPT.....	20
6.3.2 Sakkyndig vurdering	21
6.3.3 Sakkyndig tilråding	22
6.4 Vurdering/ konklusjon	22
7 Problemstilling 2: Ligg det føre skifteleg vedtak på elevar med spesialundervisning og er dei i samsvar med regelverket?	23
7.1 Innleiing.....	23
7.2 Revisjonskriterium.....	23

7.3 Fakta	25
7.3.1 Vedtaket	25
7.3.2 Klage og klagesaker	26
7.4 Vurdering / konklusjon	26
7.4.1 Vedtak – innhald og utforming.....	26
7.4.5 Unnateke offentlegheit	27
7.4.6 Klage	27
8 Problemstilling 3: Vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (Individuell opplæringsplan og årsrapportar).....	28
8.1 Revisjonskriterium.....	28
8.1.1 Individuell opplæringsplan	28
8.1.2 Årsrapportar	28
8.1.3 Oppsummert	29
8.2 Fakta	29
8.2.1 Individuell opplæringsplan	29
8.2.2 Årsrapport	30
8.3 Vurdering/ konklusjon	30
8.3.1 Individuell opplæringsplan	30
8.3.2 Årsrapport	31
9 Korleis vert ulike sider ved spesialundervisninga vurdert av brukarane - representert ved foreldre/føresette	32
9.1 Revisjonskriterium.....	32
9.2 Fakta og vurderingar	32
10 ANBEFALINGAR.....	33
11 Rådmannen sine kommentarar.....	34

SAMANDRAG

Kontrollutvalet i Ørsta kommune gjorde vedtak om å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring spesialundervisning i grunnskulen. Målsettinga med prosjektet var å undersøke om Ørsta kommune innanfor spesialundervisning følgjer krava som går fram av lover og føreskrifter og då spesielt mtp. sakkyndig vurdering, vedtak, individuell opplæringsplan og årsrapportar. Kontrollutvalet ønskte også at prosjektet skulle vurdere føresette si tilfredsheit med spesialundervisninga. I tillegg er det utarbeida ei deskriptiv analyse over kommunen sin bruk av ressursar innanfor spesialundervisning, også sett i forhold til andre kommunar. Kontrollperioden var skuleåret 2013/2014.

Grunnskulen i Ørsta består av 8 skular (1 privatskule). For skuleåret 2013/14 omfattar dette 1264 elevar der 893 er knytt til 1-7 årstrinn og 371 er knytt til 8-10 årstrinn. Ved skulane i Ørsta var det for skuleåret 90 elevar som hadde vedtak etter om spesialundervisning etter opplæringslova §5.1. Av desse var 56 elevar på ungdomstrinnet og 34 elevar på barnetrinnet. Dette utgjorde 7,12% av det totale elevtalet.

Ørsta kommune hadde i 2013 relativt låg andel spesialundervisning i forhold til landsgjennomsnitt og fylke. Kommunen låg "midt på treet" i forhold til nabokommunane på Søre Sunnmøre. Det vert vist til kap 5 i rapporten for meir detaljar og samanlikningar.

Problemstilling 1: Sikrar kommunen eleven sine rettigheter knytt til sakkyndig vurdering?

Opplæringslova § 5-3 krev at det skal ligge føre ei sakkyndig vurdering før kommunen gjer enkeltvedtak om spesialundervisning. I følgje opplæringslova § 5-6, andre ledd er det PPT i kommunen som skal sørge for at den sakkyndige vurderinga vert utarbeida. PPT skal då utarbeide ei sakkyndig vurderinga med ei tilråding som seier om det ligg føre behov for spesialundervisning eller ikkje, og kva tilbod som eventuelt bør bli gitt, samt kva omfang.

Bakgrunnen for ei slik sakkyndig vurdering er å sikre at eleven si sak er tilstrekkeleg opplyst før det vert fatta vedtak. Om det vert konkludert med at eleven ikkje har rett på spesialundervisning skal eleven likevel ha tilrettelagt undervisninga for å nå måla i opplæringsplanen for grunnskulen sitt årstrinn.

Opplæringslova regulerer ikkje kor lenge ei sakkyndig vurdering er gyldig, men rettleiar gir føringar på at det kan vere tilstrekkeleg å utarbeide ei sakkyndig vurdering kvart tredje/fjerde år. Dette må vurderast i kvart enkelt tilfelle, men skulen pliktar for å ta omsyn til evt. større endringar som tilseier at ei ny sakkyndig vurdering bør utarbeidast. Eleven/føresette kan og krevje at PPT gjennomfører ei ny sakkyndig vurdering.

Det er kontrollert 20 av 100 elevsaker der det er tildelt spesialundervisning. Utvalet vart gjort statistisk og fordelte seg over alle skulane i kommunen. Kontrollen viste at innhaldet i dei sakkyndige vurderingane frå PPT er i samsvar med føresetnadane i opplæringslova og rettleiar. I ei av dei sakkyndige vurderingane gjekk det ikkje fram korleis PPT meiner at

ressursen burde organiserast. Vurderinga var utarbeida i 2011 og prolongert skuleåret 13/14. Ingen av dei sakkyndige vurderingane som vi har sett på, og som har vore grunnlaget for enkeltvedtak skuleåret 13/14 har vore eldre enn 3-4 år. Det går også fram av vurderinga kor lenge den er gjeldande.

Administrasjonen opplysar at skulen og PPT er i dialog med foreldra før den sakkyndige vurderinga vert utarbeida, og at føresette dermed får moglegheit til å komme med evt. innspel i forhold til vurderinga som vert gjort. Dette går også fram av kommunen sine skriftelege rutinar der det bl.a. går fram at ein skal invitere føresette til drøfting om kva spesialundervisninga bør innehalde/omfatte før det blir utarbeida vedtak. Det låg derimot ingen skriftelege møtereferat ol. i elevmappene som bekreftar dette.

Den sakkyndige vurderinga vert gjort av PPT på bakgrunn av deira kartegging av eleven og skulen. Det er resultatet av PPT si vurdering av kva som er eit forsvarleg opplæringstilbod og om ein kan hjelpe på dei vanskane eleven har innanfor det ordinære opplæringstilbodet som avgjer om eleven har rett på spesialundervisning. I dei tilfelle der PPT ikkje tilrår spesialundervisning samarbeidar PPT og skulen slik at eleven får eit tilrettelagt undervisningsopplegg innanfor det ordinære opplæringstilbodet.

Konklusjon:

I Ørsta kommune utarbeidar PPT ei sakkyndig vurdering med ei tilråding i forhold til krava i opplæringslova § 5-3 for alle elever det er søkt om spesialundervisning for, og vurderinga ligg som grunnlag for det vedtaket som vert fatta.

Problemstilling 2: Ligg det føre skrifteleg vedtak på elevar med spesialundervisning og er dei i samsvar med regelverket?

Vedtak om spesialundervisning er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova §2-1, første ledd bokstav b. Også avgjerder om avslag på spesialundervisning er enkeltvedtak i hht. forvaltningslova. Vedtaket som vert fatta om tildeling av spesialundervisning bør være så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva slags opplæringstilbod eleven skal få. I vedtaka bør det nyttast formuleringar og omgrep som er enkle å forstå for mottakaren, det bør gå fram at eleven ikkje berre har fått tildelt ein timeressurs, men det skal også gi ei beskriving av innhaldet i opplæringa og korleis den skal gjennomførast.

I flg. forvaltningslova har eleven ein del rettar i forbindelse med enkeltvedtaket. Vedtaket skal være skrifteleg, og føresette skal underrettast om vedtaket så raskt som råd. Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar at: ***I alle tilfeller hvor skoleeier/skolen har tilmeldt eleven til PP-tjenesten skal saken avgjøres ved at det treffes et enkeltvedtak»***

Vedtak: Form og innhald

Opplæringslova har ingen særskilte reglar om utforminga eller innhaldet i enkeltvedtaket, men avvik frå den sakkyndige vurderinga må grunnjevast. Krav til innhald er at enkeltvedtaket må avgjere om eleven har rett til spesialundervisning. Rettleiaren gir føringar

for kva vedtaket skal innehalde. *«Enkeltvedtaket må si noe om elevens behov og kva som er et forsvarlig opplæringstilbud. Det skal blant annet si noe om innholdet i opplæringen, den organisatoriske gjennomføringen og omfanget av eventuelle støttetiltak».*

Rettleiar kring spesialundervisning seier at det er tilstrekkeleg om det går fram av vedtaket at: «det som er tilrådd i den sakkyndige vurderinga, skal ligge til grunn». Derimot er det i Ot.prp nr 46 understreka at eit vedtak om spesialundervisning skal vere så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva for opplæringstilbod eleven skal få. Eit vedtak som berre tildelar eleven ein viss timeressurs utan å fastsetje nærmare kravet til innhaldet i eller den organisatoriske gjennomføringa av opplæringa er ikkje nok.

Ein registrerte at dei ulike skulane i Ørsta kommune nytta forskjellig mal og utforming på vedtaka. Generelt gjekk det fram svært lite informasjon om korleis spesialundervisninga er tenkt organisert og kva ho bør innehalde. Det blei i stor grad berre vist til den sakkyndige vurderinga. Revisjonen meiner at å berre vise til den sakkyndige vurderinga ikkje er noko godt alternativ då den sakkyndige vurderinga ikkje kan påklagast av foreldra/føresette, slik som enkeltvedtaket kan. Vedtaka bør derfor innehalde detaljert informasjon om organisering, omfang og innhald av spesialundervisninga slik at foreldre/føresette har mogelighet til å påklage dette. Kommunen bør derfor utarbeide ein felles vedtaks- mal for alle skulane som inneheld detaljert informasjon om innhald og organiseringa av ressursen/spesialundervisninga.

Unnateke offentlegheit:

Alle dei kontrollerte vedtaka var unnateke offentlegheit med tilhøyrande lovheimel. Dette gjekk også fram av alle tilhøyrande dokument som høyrde til og følgde saka.

Klage:

Kommunen fattar ikkje vedtak i saker der det ikkje vert tilrådd spesialundervisning. Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar (kap 6.6.1.1) at: *«Også i de tilfellene hvor skoleeier/skolen kommer til at eleven ikke har behov for spesialundervisning, skal det treffes enkeltvedtak om dette.* Eleven har ein del rettar i forbindelse med eit enkeltvedtak jfr. forvaltningslova, og når det ikkje vert fatta vedtak fell desse rettane vekk. Kommunen bør derfor også utarbeide vedtak i saker der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Konklusjon:

Vedtaket som vert fatta om tildeling av spesialundervisning er forskjellig frå skule til skule. Kommunen bør derfor vurdere å utarbeide felles vedtaksmal. Vedtaket bør være så klart og fullstendig mtp. innhald og organisering av ressursen slik det ikkje er tvil om kva slags opplæringstilbod eleven skal få.

Kommunen har gode rutinar for merking av unnateke offentlegheit på alle dokument tilknytt saker som gjeld spesialundervisning.

Eleven har ein del rettar i forbindelse med eit enkeltvedtak. Kommunen bør derfor også utarbeide vedtak i saker der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Problemstilling 3: Korleis vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (Individuell opplæringsplan og årsrapportar).

Alle elevar som har fått vedtak om spesialundervisning har rett på individuell opplæringsplan (IOP) og ei skrifteleg vurdering over den opplæring som har blitt gitt (årsrapport).

Individuell opplæringsplan

Den individuelle opplæringsplanen skal vise kva mål som vert sett for opplæringa, kva innhald opplæringa skal ha og korleis opplæringa skal gjennomførast. Planen skal rullerast kvart år så lenge eleven har vedtak om spesialundervisning og skal innehalde kor mange timar med spesialundervisning i skuleåret som er spesifisert i enkeltvedtaket. Planen skal også innehalde ei oversikt over innhaldet i opplæringstilbodet, eleven si forventa faglege utvikling og mål.

Ein registrerte ulik utforming ved dei ulike skulane, som resulterte i at ein såg ulik kvalitet på planane. I samtale med administrasjonen blei det nemnd at det er utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport, og at denne vil bli teken i bruk ved alle skulane for skuleåret 15/16.

Det går fram av rettleiaren at IOPen må utarbeidast «så snart som mulig etter at enkeltvedtaket er truffet». I dei fleste tilfella kunne det sjå ut som det hadde gått 4-5 månadar frå vedtak var fatta til IOP-en var utarbeidd. Skuleadministrasjonen seier at dette skuldast at dei mottok berre IOP ein gong per skuleår, og då ofte revurderte planar. Kommunen bør derfor sørge for at framtidige IOPar inneheld opphavleg- og revurderingsdato.

Det går fram av opplæringslova § 5-5 at ein IOP-en skal vise mål for opplæringa, innhaldet i opplæringa og korleis opplæringa skal gjennomførast. Det bør vere ein raud tråd mellom enkeltvedtak og IOP-en og årsrapporten. Sjølv om ein registrerte forskjellig mal og utforming mellom dei ulike skulane oppfylte i stor grad alle IOP-ane dei krava som går fram av lova. Ein registrerte i nokon få saker (ved ein av skulane) vedlegg til IOP-en som gjaldt "oppfølging/samarbeid heim – skule". Kommunen bør vurdere om denne praksis er noko som bør implementerast ved alle skulane.

I enkelte av dei kontrollerte sakene registrerte ein avvik mellom vedtak og IOP i forhold til tildelt ressurs, utan at det hadde vore utarbeidd nytt enkeltvedtak, der endringa vart grunngjeven. Ressursendringar som berre går fram av IOP-en fører til at eleven mistar klageretten sin. På ei anna side vert seier administrasjonen at kommunen i stor grad utarbeidar IOP-en i samråd med dei føresette. Kommunen bør likevel utarbeide rutinar for å få på plass nytt enkeltvedtak i dei saker der ein vel å endre den tildelte ressursen til eleven i løpet av skuleåret.

Årsrapport

Ein registrerte forskjellig mal og utforming av årsrapportane mellom skulane. Dette gjor at kvaliteten også varierte. Ein såg i stor grad samanheng mellom IOPen og årsrapportane både mtp. opplæringsmål og tiltak, men i fleire av sakene gjekk det ikkje fram ei evaluering av sjøve ressursen.

For å skape enda betre samanheng mellom IOP og årsrapportane, bør kommunen sørge for at ein får implementert den nye malen for IOP og årsrapport ved alle skulane i løpet av skuleåret 15/16, slik som administrasjonen har signalisert.

Konklusjon:

Kommunen sine IOP-ar og årsrapportar har eit innhald som i stor grad oppfyller opplæringslova sine krav, men ein registrerte ulik utforming ved dei ulike skulane, som resulterte i at ein så ulik kvalitet på planane/rapportane. Etter at dette blei teke opp med administrasjonen har ein fått tilbakemelding på at det er utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport i april 2014. Bruk av malen er frivillig for skuleåret 13/14, men obligatorisk f.o.m. skuleåret 2015/2016.

I enkelte av dei kontrollerte sakene registrerte ein avvik mellom vedtak og IOP i forhold til tildelt ressurs. Kommunen bør derfor utarbeide rutinar for å utarbeide nytt enkeltvedtak i dei saker der ein vel å endre den tildelte ressursen til eleven i løpet av skuleåret.

Kommunen bør også sørge for at framtidige IOPar inneheld både opphavleg- og eventuelt revurderingsdato.

Problemstilling 4: Korleis vert ulike sider ved spesialundervisninga vurdert av brukarane - representert ved foreldre/føresette.

Det blei sendt ut spørjeundersøking pr e-post til totalt 58 foreldre/føresette som hadde born som mottok spesialundervisning skuleåret -13/14. Det vart i e-posten gitt tilbod om skrifteleg henvendelse pr post. Grunna låg svarprosent, trass oppfølgingsmail ,var det ikkje mogeleg å konkludere i høve føresette si tilfredsheit med kommunen si behandling og den mottekne opplæringa. Dei svara ein mottok gir indikasjonar på at dei fleste var relativt tilfreds med spesialundervisninga og samarbeidet med skule og PPT, men ein registrerte også nokon som ikkje var tilfredse. Det ble spesielt nemnd mangel på bruk av spes.ped. kompetanse blant lærarar og tilpassa skulemateriell.

Anbefalingar

1. Kommunen bør vurdere å innarbeide ei meir detaljert framstilling av innhald og organisering av spesialundervisningsressursen i vedtaket.
2. Kommunen bør utarbeide vedtak også i dei tilfelle PPT ikkje tilrår spesialundervisning. Dette for å sikre rettane til elev og føresette.
3. Kommunen bør sørge for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg- og eventuelt revurderingsdato.

1 INNLEIING

Kontrollutvalet i Ørsta kommune gjorde vedtak (sak 36/14) om å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring spesialundervisning i grunnskulen. Målsettinga med prosjektet var å undersøke om Ørsta kommune innanfor spesialundervisning følgjer krava som går fram av lover og føreskrifter og då spesielt mtp. sakkyndig vurdering, vedtak, individuell opplæringsplan og års/halvårsrapportar. Kontrollutvalet ønskte også at prosjektet skulle vurdere føresette si tilfredsheit med spesialundervisninga. I tillegg er det utarbeida ei deskriptiv analyse over kommunen sin bruk av ressursar innanfor spesialundervisning, og sett i forhold til andre kommunar.

1.1. Spesialundervisning

1.1.1 Opplæringslova lovføresegn om spesialundervisning

Opplæringslova §5-1 «Rett til spesialundervisning». Stadfestar at elevar som ikkje kan få tilfredstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning. I vurderinga av kva for opplæringstilbod som skal givast, skal det særleg leggjast vekt på utviklingsutsiktene til eleven. Opplæringstilbodet skal ha eit slikt innhald at det samla tilbodet kan gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa i forhold til andre elevar og i forhold til dei opplæringsmåla som er realistiske for eleven. Elevar som får spesialundervisning skal ha det same totale undervisningstimetalet som gjeld andre elevar jfr. §2-2 og 3-2.

1.1.2 Samanheng mellom spesialundervisning og tilpassa opplæring

Elevar med spesielle opplæringsbehov kjenneteiknast ved at eleven har blitt vist til og vurdert av pedagogisk psykologisk teneste (PPT) på grunn av sine spesielle opplæringsproblem. Opplæringslova slår samtidig fast at alle elevar skal få tilpassa opplæring. Tilpassa opplæring skal så langt det let seg gjere gi alle elevar eit godt utbytte av opplæringa innanfor rammene av det ordinære tilbodet. Spesialundervisning er den mest omfattande forma for tilpassa opplæring, og som det er knytt enkeltvedtak til. I juridisk forstand er spesialundervisning noko anna en ordinær tilpassa opplæring. Figuren nedanfor viser samanhengen mellom tilpassa opplæring og spesialundervisning.

Figur 1: Sammenheng mellom tilpassa opplæring, ordinær opplæring og spesialundervisning

1.1.3 Saksgong

I forhold til opplæringslova skal skulane på sjølvstendig grunnlag vurdere om elevar kan ha behov for spesialundervisning. Om skulen finn grunnlag for at eleven bør utgreiast for å finne ut om vedkomande kan ha rett på spesialundervisning, skal skulen innhente foreldra si godkjenning for at ei slik utgreiing vert gjennomført, og skal deretter tilvise eleven til kommunen si pedagogisk psykologisk teneste (PPT). PPT er ansvarleg for å utarbeide ei

sakkyndig vurdering av eleven, og kjem med ei tilråding i saka. Enkeltvedtak om spesialundervisning vert fatta på bakgrunn av den sakkyndige vurderinga. Tilbod om spesialundervisning er ein rett, og dermed frivillig. Forplikting frå kommunen si side følger først når spesialundervisning er godkjent, og er knytt opp i mot oppfølging av enkeltvedtaket.

Nedanfor er dei ulike fasane ved tildeling av spesialundervisning lista opp:

Fase 1: Før tilmelding og utredning

- Mistanke om at eleven ikkje får tilfredsstillande utbytte av opplæringa.
- Skulen/læraren er pliktig til å vurdere eleven sitt læringsutbytte kontinuerlig.
- Eleven og føresette har rett til å be om ei vurdering.
- Varslingsplikta- undervisningspersonalet si plikt til å vurdere om eleven treng spesialundervisning.

Fase 2: Tilmelding PPT

- Oversending av saka til PPT for sakkyndig vurdering.
- Kommunen ber PPT tenesta utgreie barnet sitt behov.

Fase 3: Sakkyndig vurdering av barnet sine behov

- PPT gjennomfører ei sakkyndig vurdering som består av utredning og tilråding.
- PPT har plikt til å rådføre seg med føresette i arbeidet med å utforme tilbod om spesialpedagogisk hjelp.
- Føresette har rett til å få kunnskap om innhaldet i den sakkyndige vurderinga.

Fase 4: Vedtak

- Kommunen er ansvarleg for at det vert fatta enkeltvedtak.
- Vedtaket skal vere i samsvar med tilrådinga til PPT. Om vedtaket ikkje er i samsvar skal dette grunngjevast særskilt.
- Vedtaket kan påklagast.

Fase 5: Planlegging og gjennomføring

- Hjelpa til barnet skal settast i verk i samsvar med enkeltvedtaket.
- Det skal utarbeidast individuell opplæringsplan til alle born som har fått godkjent spesialpedagogisk undervisning.

Fase 6: Evaluering

- Det skal utarbeidast årsrapportar.
- årsrapportar skal sendast til føresette og kommunen.

1.1.4 Vedtakskompetanse

I Ørsta kommune vert vedtak om spesialundervisning fatta av rektor ved kvar enkelt skule på delegert mynde frå rådmannen. Dette går fram av kommunen sitt delegasjonsreglement kapittel 2.2 (datert 17.10.06) Her går det fram delegeringsfullmakt til å gjere administrative vedtak om tildeling av tenester og ytingar innan tildelt ansvarsområde. Vedtaka vert fatta på bakgrunn av PPT si sakkyndige vurdering av eleven med tilhøyrande tilråding. Det er den enkelte skulen som er ansvarleg for spesialundervisninga som vert gitt til dei elevar som får vedtak på dette.

1.1.5 Pedagogisk- psykologisk teneste – PPT

Ørsta kommune har felles pedagogisk- psykologisk teneste (PPT) med Volda. På Søre Sunnmøre har Ulstein/Hareid felles PP-teneste, det same har Sande/Vanylven, Herøy har eiga teneste. Tenesta er heimla i opplæringslova §5-6, og lova slår fast at PPT er kommunen/fylkeskommunen sitt sakkyndige organ når det gjeld spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Dette er ei gjennomgåande teneste for aldersgruppa 0-19 år og for vaksne som har rett til spesialundervisning. Pr november 2013 var 10 årsverk knytt til PPT-tenesta i Ørsta/volda.

1.1.6 Grunnskulen i Ørsta

Grunnskulen i Ørsta består av 8 skular (1 privatskule). For skuleåret 2013/14 omfattar dette 1264 elevar der 893 er knytt til 1-7 årstrinn og 371 er knytt til 8-10 årstrinn. Dette året var det 90 elevar som hadde vedtak om spesialundervisning etter opplæringslova §5.1. Av desse var 56 elevar på ungdomstrinnet og 34 elevar på barnetrinnet. Dette utgjorde 7,1% av det totale elevtalet. Ein registrerte at KOSTRA- rapporteringa viste 7,4% i 2013 (sjå kap 5.1 og 5,4) utan at ein har gått nærmare inn på årsaka til avviket.

2 Målsetting og problemstilling

Målsettinga med prosjektet er å undersøke om Ørsta kommune innanfor spesialundervisning følgjer krava som går fram av lover og føreskrifter og då spesielt mtp. vedtak, individuell opplæringsplan og halvårs-/årsrapportar.

Med utgangspunkt i bestillinga frå kontrollutvalet er det utarbeida følgjande problemstillingar:

1. Sikrar kommunen eleven sine rettar knytt til sakkyndig vurdering?
2. Ligg det føre skriftleg vedtak på elevar med spesialundervisning og er dei i samsvar med regelverket?
3. Korleis vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (Individuell opplæringsplan og årsrapport)
4. Korleis vert ulike sider ved spesialundervisninga vurdert av brukarane - representert ved foreldre/føresette.

3 Revisjonskriterium

3.1 Innleiing

Innsamla data vil bli vurdert opp mot revisjonskriterium i form av lover, regelverk og andre relevante kommunale vedtak og retningslinjer. Kriteria vil bli utleia frå autoritative kjelder i samsvar med krava i gjeldande standard for forvaltningsrevisjon.

3.2 Kjelder til kriterium

Revisjonskriteria i dette prosjektet er utarbeida av følgjande kjelder:

- **Opplæringslova:**
Opplæringslova regulerer all opplæringsverksemd fosterbarn samt spesialundervisning for barn, unge og vaksne. Den gjeld alle barn i opplæringspliktig alder som ikkje kan få tilfredstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet.
- **Rettleiar «spesialundervisning i grunnskole og videregående opplæring» og «veileder til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning»:**
Rettleiar (2004) gir råd om tolking av opplæringslova kapittel 5. Det vart i 2009 utarbeida ein ny rettleiar innanfor spesialundervisning.
- **Forvaltningsloven**
Det går fram av forvaltningslova §1 at lova også gjeld for spesialundervisning. Lova omfattar mange sider av sakshandsaminga. Men i forhold til prosjektet er det spesielt teke utgangspunkt i kapittel 5 «om vedtaket».

Revisjonskriterieia vert vidare omtalt og utgreia i eige avsnitt under kvar enkelt problemstilling.

4 Metode og gjennomføring

Metode er eit samleuttrykk for dei framgangsmåtar som er nytta for å kunne svare på dei ulike problemstillingane. I vår revisjon vil vi basere oss på analyse av relevante dokument, rutinar og korrespondanse med administrasjonen samt samtaler/ intervju med administrasjonen/skuleleiinga. Framgangsmåten i denne undersøkinga har i tillegg vore gjennomgang av enkeltsaker (saksmapper) og sakshandsamingssystemet «Ephorte», samt at ein har gjennomført ei spørjeundersøking til føresette mtp. brukartilfredsheit.

I tillegg til blei det gjennomført ei deskriptiv analyse over kommunen sin bruk av ressursar innanfor spesialundervisning ved bruk av kommunen sin egen rapportering til KOSTRA og «skoleporten» (utdanningsdirektoratet).

4.1 Dokument

Dei viktigaste dokumenta vi har undersøkt er saksmapper som inneheld:

- Sakkyndige vurderingar
- Enkeltvedtak spesialundervisning
- Individuelle opplæringsplanar
- Halvårs-/årsrapportar
- Interne rutinar seksjon skule: "eit heilskapeleg system"

Kommunen har utarbeida interne skriftlege rutinar i høve skuleseksjonen. Her er det blant anna utarbeida rutinar/prosedyrar og sjekklister i høve spesialundervisning og tilpassa opplæring.

4.2 Verifisering av data

Rapporten er etter standard for forvaltningsrevisjon, oversendt rådmannen for uttale 14.01.15. Uttalen gjeld forhold som er omtala jfr. RSK 001 i rapporten.

4.3 Avgrensing

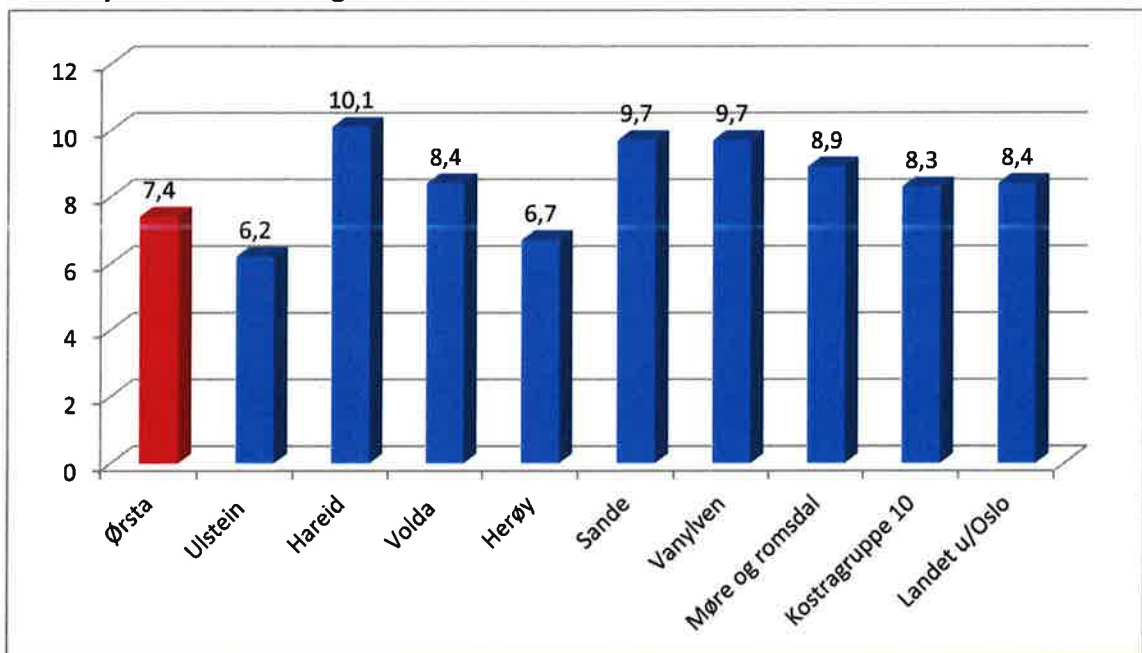
Kontrollen er avgrensa til å gjelde skuleåret 2013/14.

5 Analyse - ressursbruk

5.1 Rapportert ressursbruk i forhold til andre kommunar

Får å samanlikne spesialundervisning i Ørsta kommune i forhold til nabokommunane på Søre Sunnmøre, kommunegruppe 10 og snittet for landet utanom Oslo har ein utarbeida oversikta nedanfor. Kommunegruppe 10 kjenneteiknast av mellomstore kommunar med middels bunde kostnader pr innbyggjar, med lave frie disponible inntekter. Ein registrerte at KOSTRA-rapporteringa opererer med ein andel spesialundervisning på 7,4% i 2013, medan kommunen sine egne tal (henta frå GSI) viser ein andel på 7,1% utan at ein har gått nærmare inn på årsaka til avviket.

Andel spesialundervisning 2013

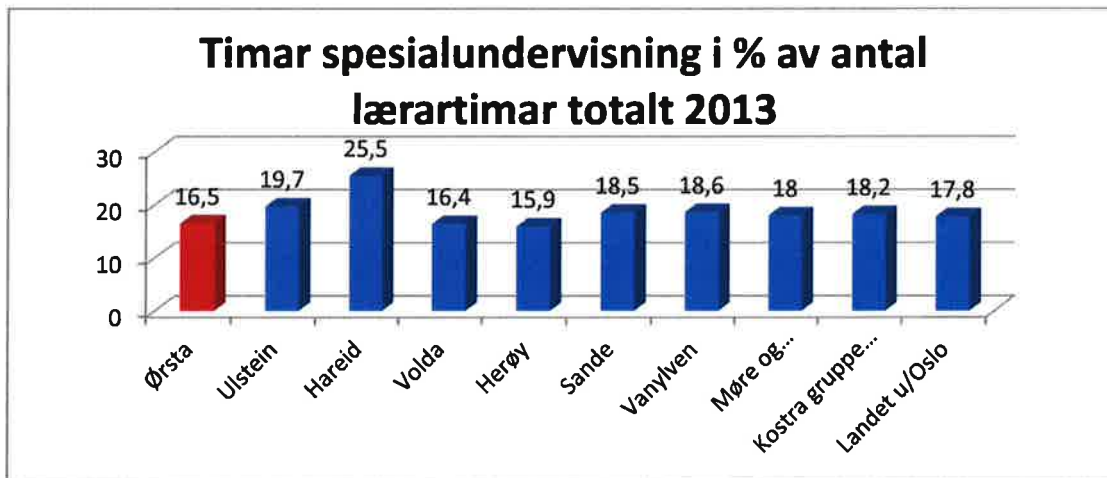

Figur 2: Kilde SSB/KOSTRA

Diagrammet viser at andelen spesialundervisning i Ørsta for 2013 ligg relativt lågt i forholdt gjennomsnitt for kommunegruppe og landsgjennomsnittet utanom Oslo. Av

nabokommunane ligg Ørsta under gjennomsnittet, men litt høgare enn Ulstein og Herøy, medan ein ligg lågare enn dei resterande nabokommunane. Hareid har høgast andel elevar med spesialundervisning (10,1%) medan Sande og Vanylven også ligg høgare enn landsgjennomsnittet med 9,7%.

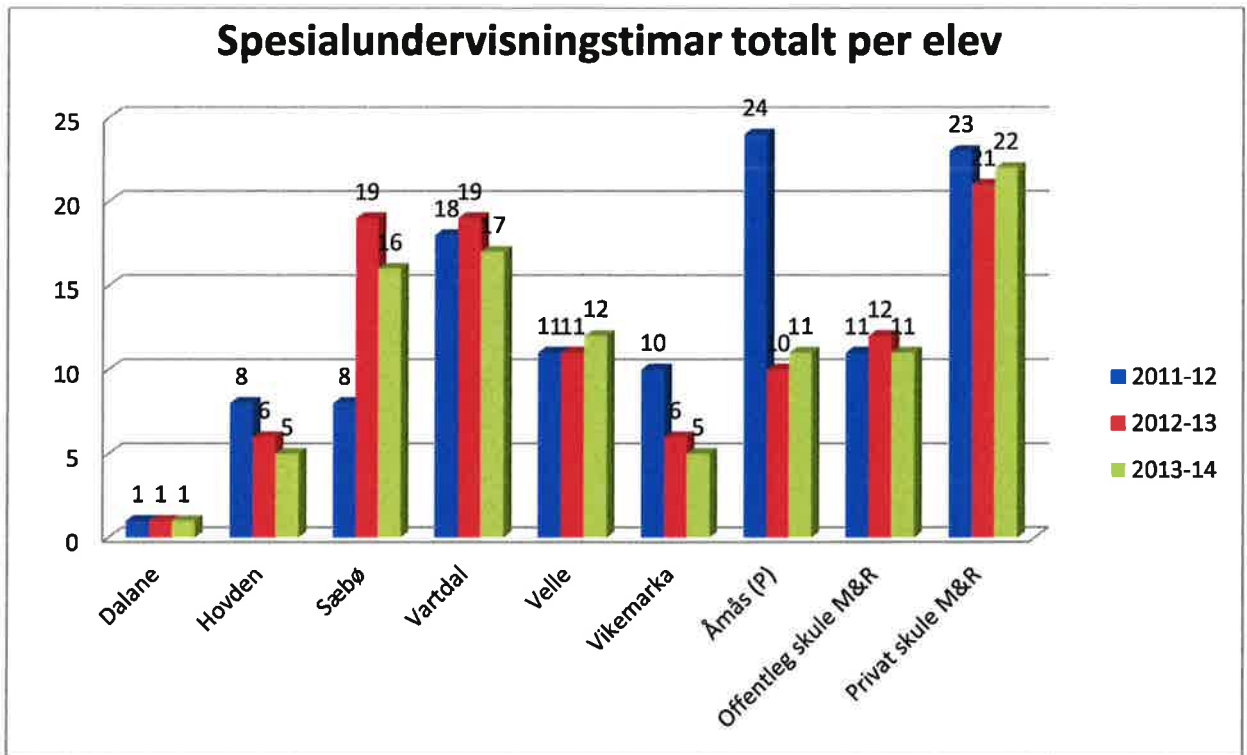
Tidlig melding og vedtak om spesialundervisning kan være med å førebygge at eleven krev eit større behov for ressursar på eit seinare tidspunkt. Dermed kan ein låg terskel for å godkjenne spesialundervisning være med på å gi gode resultat på sikt.

Ser ein på timar til spesialundervisning i forhold til læratimar totalt i diagrammet over, ser vi at Ørsta har ein låg andel timar knytt til spesialundervisning i forhold til totale lærartimar.

5.2 Spesialundervisningstimar totalt per elev

Oversikta nedanfor viser undervisningstimar totalt som går med til spesialundervisning per elev. Det er interessant å sjå at dei private skulane har nesten dobbelt så mange spesialundervisningstimar per elev i forhold til dei offentlege, utan at revisjonen har sett noko nærmare på kva som kan vere bakgrunnen for dette. Dei offentlege skulane i Ørsta hadde mellom 1-19 timar pr elev. Åmås hadde det desidert høgaste timetalet for skuleåret 11/12 med 24 timar pr elev. For skuleåra 12/13 og 13/14 var timetalet ved privatskulen på same nivå som gjennomsnittet for dei offentlege skulane i fylket.

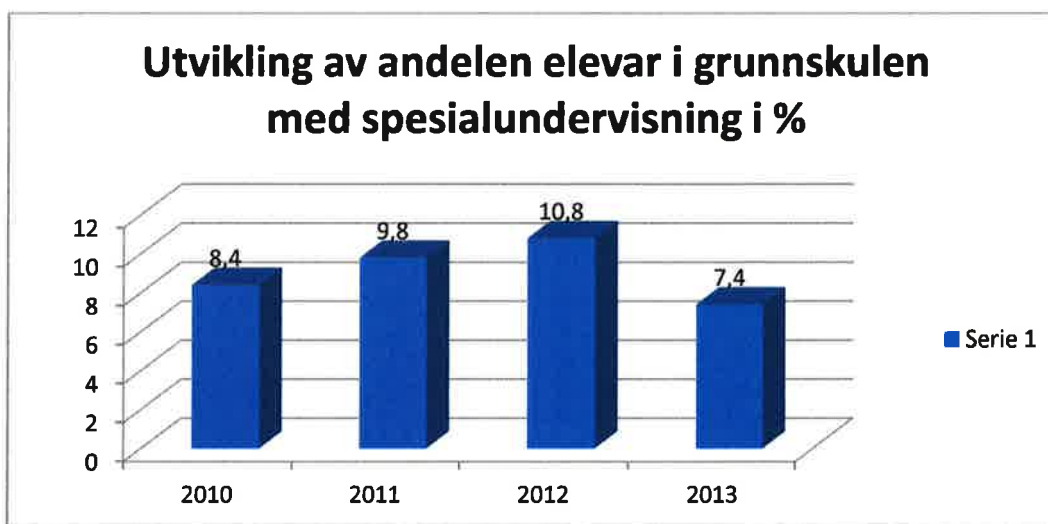
5.3 Elevar med spesialundervisning pr. klassetrinn i Ørsta

Oversikta nedanfor viser antal elevar med spesialundervisning pr. klassetrinn i Ørsta kommune skuleåret 2013/14 fordelt på dei ulike skulane. Ut i frå tala registrerar ein at fleire i «storskulen» og ungdomsskulen mottek spesialundervisning i forhold til «småskulen».

	1.KL	2.KL	3.KL	4.KL	5.KL	6.KL	7.KL	8.KL	9.KL	10.KL
Dalane	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Hovden	0	1	0	3	0	2	0	0	0	0
Sæbø	0	1	0	0	2	0	2	0	1	1
Vartdal	0	1	0	2	1	2	3	2	1	2
Velle	0	1	4	4	3	4	5	0	0	0
Vikemarka	1	0	0	2	1	5	4	0	0	0
Ørsta Ung	0	0	0	0	0	0	0	7	16	4
Åmås (P)	1	0	1	0	2	1	1	0	0	0
SUM	2	4	5	11	9	15	16	9	18	7

5.4 Utvikling i antal elever med spesialundervisning

Andelen elever i grunnskulen i Ørsta kommune som får spesialundervisning (i % av alle elever), har i følge KOSTRA- rapporteringa hatt følgjande utvikling dei 4 siste åra:

Oversikta viser ein auke frå 2010 til 2012 deretter registrera ein en reduksjon i andelen grunnskuleelevar med spesialundervisning frå 2012 og fram til 2013.

5.5 Årsverk og lærartimar

Oversikta nedanfor viser årsverk og lærartimar som vert nytta i Ørsta. Ein registrerte små endringar mellom dei tre skuleåra.

Ørsta	2011-12	2012-13	2013-14
Sum lærartimar som vert gitt til undervisning totalt	77 521	77 771	77 667
Sum årstimar brukt på spesialundervisning og særskilt språkopplæring	14 821	14 835	13 910
Sum årstimar til ordinær undervisning	62 700	62 936	63 757
Spesialundervisning i % av tot.underv.	19,11%	19,07%	17,9%

6 Problemstilling 1: Sikrar kommunen eleven sine rettar knytt til sakkyndig vurdering?

6.1 Innleiing:

I kapittelet ser vi på om elevane i Ørsta kommune får sakkyndig vurdering av PPT før det vert fatta vedtak om spesialundervisning jfr. opplæringslova §5-3.

6.2 Revisjonskriterium:

Opplæringslova § 5-3 krev at det skal ligge føre ei sakkyndig vurdering før kommunen kan fatte enkeltvedtak om å gi spesialundervisning. Den sakkyndige vurderinga skal innehalde:

- Eleven sitt utbytte av det ordinære opplæringstilbodet
- Eleven sine lærevanskar og andre spesielle forhold som er viktig for opplæringa
- Om eleven har behov for spesialundervisning
- Realistiske opplæringsmål for eleven
- Kva slags opplæring som bør gis
- Om eleven sine vanskar kan løysast innanfor det ordinære opplæringstilbodet
- Kva opplæring som vil gi eit forsvarleg opplæringstilbod

I følge opplæringslova §5-6, andre ledd er det PPT i kommunen som skal sørge for at den sakkyndige vurderinga av eleven vert utarbeida. Før PPT gjennomfører ei sakkyndig vurdering er det krav om ei skriftleg dokumentert samtykkeerklæring frå eleven sine føresette. Samtykkeerklæringa er eit uttrykk for aksept på at skulen sender ein førespurnad om ei sakkyndig vurdering , og ein aksept på at skulen drøftar forhold som gjeld den aktuelle eleven med PPT som ein ekstern instans. Når dette er på plass, kan skulen sende beskjed til PPT om å gjennomføre vurderinga.

PPT utarbeider ei sakkyndig vurdering av eleven med ei tilråding som seier om det ligg føre behov for spesialundervisning eller ikkje, og kva tilbod som eventuelt bør bli gitt, samt kva omfang.

Bakgrunnen for ei slik sakkyndig vurdering er å sikre at eleven si sak er tilstrekkeleg opplyst før det vert fatta vedtak. Om det vert konkludert med at eleven ikkje har rett på spesialundervisning har eleven likevel , som alle andre elevar rett til tilpassa undervisning for å nå måla i opplæringsplanen for grunnskulen til sitt årstrinn.

Opplæringslova regulerer ikkje kor lenge ei sakkyndig vurdering er gyldig. I fleire tilfelle kan det være tilstrekkeleg å utarbeide ei sakkyndig vurdering kvart tredje/ fjerde år. Dette må vurderast i kvart enkelt tilfelle, men skulen må heile tida ta omsyn til evt. større endringar

som tilseier at ei ny sakkyndig vurdering bør utarbeidast. Eleven/føresette kan også krevje at PPT gjennomfører ei ny sakkyndig vurdering.

Utan ei sakkyndig vurdering kan det ikkje verte fatta vedtak i ei sak om spesialundervisning. Det må derfor utarbeidast ei sakkyndig vurdering med tilråding i forbindelse med alle henvisningar.

Oppsummering

- Ei sakkyndig vurdering skal utarbeidast i alle tilfelle der eleven sjølv og/eller føresette ønskjer det, også i dei tilfelle PPT vurderer det slik at eleven ikkje har rett til spesialundervisning.
- Det skal ligge føre ei sakkyndig vurdering frå PPT før skulen fattar vedtak om spesialundervisning. Vurderinga bør ikkje vere eldre enn 3-4 år.
- Den sakkyndige vurderinga skal innehalde ei tilråding.
- PPT bør gi skulen råd om korleis opplæringstilbodet kan til rette leggjast på best mogeleg måte for eleven i dei tilfelle spesialundervisning ikkje vert anbefalt.

6.3 Fakta

6.3.1 Innmelding til PPT

Det går fram av dei interne skriftlege rutinane i Ørsta kommune at:

Før tilmelding: Ved mistanke om at eleven ikkje får tilstrekkelig utbytte av opplæringa skal undervisningspersonalet melde frå til rektor som då har plikt til å undersøke saka.

Skulen vurderer eleven sine behov; kartlegg, justerer og prøver ut nye tiltak innanfor dei ordinære rammene med sikte på å gje eleven eit best mogeleg tilpassa opplæringstilbod. Skulen vurderer både individ- og systemfaktorar. Kontinuerlig vurdere eleven sitt læringsutbytte.

Skulen inviterer til "førtilvisningsmøte", skule, PPT, føresette og evt andre hjelpeinstansar som kan vere aktuelle. Møtet kan vere koordinert av td. PPT.

Meldingar til PPT: Om ein etter førtilvisningsmøtet/kartlegging kjem til at eleven innanfor det ordinære opplæringa ikkje får tilfredstillande utbytte av opplæringa, må ein få føresette si godkjenning av at melding vert sendt til PPT.

Orientering til føresette om det juridiske grunnlaget for spesialundervisning og sakshandsaminga.

Reaksjon på melding: Innan to veker sender PPT attende til skule og føresette kvittering av motteken melding og opplysningar om kva utgreiingsarbeidet truleg vil omfatte og tidsperspektivet fram til sakkunnig tilråding vil ligge føre. Dersom det kjem vesentlege

endringar av dette i omfang og tidsbruk, skal ny melding sendast føresette og skule innan ei veke.

6.3.2 Sakkyndig vurdering

Ei sakkyndig vurdering er eit dokument der omgrepet sakkyndig vurdering går fram av tittelen og som oppfyller krava som er fastsett i opplæringslova §5-3 (sjå revisjonskriterie). Det er kommunen sin rådgjevande instans, pedagogisk – psykologisk teneste (PPT) som utarbeider den sakkyndige vurderinga for alle dei tilvisingane dei mottek om evt. rett til spesialundervisning. Dette gjeld både i dei tilfelle PPT vurderer at eleven har rett på spesialundervisning, men også i dei tilfelle PPT konkluderer med at eleven ikkje har rett på denne type undervisning.

Det går fram av kommunen sine eigne rutinar at dei sakkyndige tilrådingane skal fornyast/justert innan 1.mars i 4 skuleår og 7. skuleår for elevar som har hatt spesialundervisning. I 7. skuleår skal tilrådinga utarbeidast med utgangspunkt i det opplæringsmiljøet og dei krava eleven skal møte på ungdomssteget. Tidspunktet på våren er sett slik at IOP og nytt vedtak kan vere på plass ved starten av 5. og 8. skuleår

Administrasjonen opplysar at skulen og PPT er i dialog med foreldra før den sakkyndige vurderinga vert utarbeida, og får dermed mogeligheit til å komme med evt. innspel i forhold til vurderinga som vert gjort. Dette går også fram av kommunen sine skriftelege rutinar der det går fram: "Ein skal invitere føresette til drøfting om kva spesialundervisninga bør innehalde/omfatte før det blir utarbeida vedtak". Det låg derimot ingen skriftelege møtereferat ol. i elevmappene som bekreftar dette.

Kontroll:

Revisjonen sin kontroll gjaldt spesialundervisning knytt til skuleåret 2013/14. Ein kontrollerte i alt 20 av totalt 100 elevsaker der det hadde blitt tildelt spesialundervisning . Utvalet fordelte seg over alle skulane i kommunen. Elevmappene vert lagra elektronisk i ephorte og i fysisk arkiv på rådhuset. Skulane sender over dokumenta til skuleadministrasjonen/servicekontoret som lagrar og arkiverar dokumenta. Under kontrollen avdekte ein at det mangla sakkyndig vurdering i ei av dei 20 sakene. Denne var lagra i elevarkivet til skulen, og revisjonen mottok den i etterkant.

I den sakkyndige vurderinga skal det leggjast særleg vekt på eleven sine utviklingsutsikter. Opplæringstilbodet skal ha eit slikt innhald at det samla tilbodet kan gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa i forhold til andre elevar og i forhold til opplæringsmåla som er realistiske for eleven. Oversikta nedanfor viser dei krav som vert stilt til innhald i den sakkyndige vurderinga som vert regulert i lova, og om Ørsta kommune etterlever desse. Oversikta er basert på vår gjennomgang av dei fysiske elevmappene i utvalet vårt (20 elevsaker).

Krav til Innhald i følgje rettleiar:	Oppfylt?
Er det gjort greie for eleven sitt utbytte av det ordinære opplæringstilbodet?	Ja
Er eleven sine lærevanskar og andre spesielle forhold som er viktig for opplæringen vurdert?	Ja
Er det vurdert om eleven har behov for spesialundervisning?	Ja
Kva som er realistiske opplæringsmål for eleven?	Ja
Kva opplæring som bør gis?	Ja
Er det vurdert tiltak i forhold til om eleven sine vanskar kan løysast innfor det ordinære opplæringstilbodet?	Ja
Er det gjort greie for kva opplæring som vil gi eit forsvarleg opplæringstilbod?	Ja
Er tilrådinga ein del av sakkyndige vurderinga?	Ja

Gjennomgang av dei sakkyndige vurderingane viste at vurderingane i stor grad følgde rettleiaren mtp. form og innhald.

6.3.3 Sakkyndig tilråding

I følgje rettleiar frå departementet skal tilrådinga inngå som ein del av den sakkyndige vurderinga. I alle dei sakkyndige vurderingane som er utarbeida av PPT og som vi har kontrollert gjekk det fram ei tilråding. Av den sakkyndige tilrådinga gjekk det fram på eit generelt nivå korleis PPT meiner at undervisninga bør organiserast. I tillegg inneheld tilrådingane informasjon omfanget av spesialundervisninga og innhaldet i undervisninga.

Av dei 20 sakene som vi har gjennomgått hadde alle fått ei sakkyndig vurdering, med tilhøyrande tilråding frå PPT før vedtak om spesialundervisning.

Administrasjonen har opplyst at i dei tilfelle PPT ikkje tilrår spesialundervisning, samarbeidar PPT og skulen slik at eleven får eit tilrettelagt undervisningsopplegg innanfor det ordinære opplæringstilbodet. PPT knyt i slike tilfelle til ein kommentar om korleis eleven bør følgjast opp og korleis ein evt. bør tilpasse opplæringa innanfor det ordinære opplæringstilbodet.

6.4 Vurdering/ konklusjon

Kontrollen viste at innhaldet i dei sakkyndige vurderingane frå PPT er i samsvar med føresetnadane i opplæringslova. I ei av dei sakkyndige vurderingane gjekk det ikkje fram korleis PPT meiner at ressursen burde organiserast. Vurderinga var utarbeida i 2011 og prolongert skuleåret 13/14.

PPT utarbeidar ei sakkyndig vurdering med ei tilråding i forhold til krava i opplæringslova § 5-3 for alle elevar det vert søkt om spesialundervisning for, og vurderinga ligg som grunnlag for det vedtaket som vert fatta.

Ingen av dei sakkyndige vurderingane som vi har sett på i dette prosjektet, og som har vore grunnlaget for enkeltvedtak skuleåret 13/14 har vore eldre enn 3-4 år. Det går også fram av vurderinga kor lenge den er gjeldande.

I saker der det ikkje blir tilrådd spesialundervisning blir det ikkje fatta skrifteleg vedtak. I slike tilfelle utarbeidar PPT ei tilråding der det går fram at eleven ikkje har rett på spesialundervisning.

7 Problemstilling 2: Ligg det føre skrifteleg vedtak på elevar med spesialundervisning og er dei i samsvar med regelverket?

7.1 Innleiing

I dette kapittelet ser vi på korleis dei krava som er knytt til enkeltvedtak om spesialundervisning, og som går fram av kapittel 5 i opplæringslova.

7.2 Revisjonskriterium

Vedtak om spesialundervisning er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova §2-1, første ledd bokstav b. Også avgjerder om avslag på spesialundervisning er enkeltvedtak i henhold til forvaltningslova.

God forvaltningsskikk krev at sakshandsaminga skal vere skrifteleg for å kunne dokumentere faktagrunnlaget i enkeltvedtaket slik at det er mogeleg å etterprøve at vurderingane i vedtaket ikkje er basert på utanforliggende omsyn, og manglande skriftelegheit i sakshandsaminga kan svekke tilliten til avgjerda i enkeltvedtaket.

Ei avgjerd kring tildeling av spesialundervisning vil i stor grad være eit skjønsspørsmål, og i den samanheng vil det vere avgjerande at det ligg føre ei grundig utredning av eleven. Som tidlegare nemnt krev opplæringslova § 5-3 at det ligg føre ei sakkyndig vurdering før det vert fatta enkeltvedtak om spesialundervisning.

Den som er tildelt vedtakskompetanse i slike saker går fram av kommunen sitt delegasjonsreglement, og ei ryddig sakshandsaming bør skilje klart mellom vedtaksynde og rådgivande instans (PPT). Opplæringslova legg til grunn at kommunen sitt vedtak skal være i samsvar med tilrådinga frå PPT. Dersom det vert fatta vedtak som har avvik i forhold til den sakkyndige vurderinga, skal dette grunngjevast.

Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar kapittel 6.6.1.2 Krav til enkeltvedtakets innhald:

Når enkeltvedtaket skal fattast er det viktig at det er utgreia i tilstrekkelig grad. Det er også viktig at enkeltvedtaket klart og tydelig angir hva slags opplæringstilbud eleven skal ha. I Ot.prp. nr 46 (1997-90) på side 169 i merknad til §5-3 er det understreket at det må gå klart og fullstendig fram hva slags opplæringstilbud eleven skal ha. Her sies det om enkeltvedtaket: Et vedtak i kommunen og fylkeskommunen om spesialundervisning eller spesialundervisning skal vere så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva opplæringstilbud eleven skal få. Eit vedtak som berre tildelar eleven ein viss timeressurs utan å fastsetje nærmare kravet til innhaldet i eller den organisatoriske gjennomføringa av opplæringa, er ikkje nok.

Enkeltvedtaket må også seie noko om eleven sine behov og kva som er et forsvarlig opplæringstilbod. Det skal blant anna seie noko om innhaldet i opplæringa, den organisatoriske gjennomføringa og omfanget av eventuelle støttetiltak.

Kommunen kan ikkje avslå tilbod om spesialundervisning eller redusere dette tilbodet for elevar som har krav på spesialundervisning, på bakgrunn av økonomi. Dersom den som er ansvarleg for å fatte enkeltvedtak om spesialundervisning ser at det ikkje er tilstrekkelege budsjettmidlar til å overhalde lov- og regelverket på dette området, pliktar vedkomande å rapportere forholdet til nærmaste overordna nivå i kommunen. Kommunen har plikt til å stille midlar til disposisjon til føremålet.

Sidan enkeltvedtak om tildeling av spesialundervisning er tidsavgrensa, bør vedtaksperioden gå fram av vedtaket, når det skal settast i verk og avsluttast. Enkeltvedtaket bør også innehalde opplysningar om vilkår som må være oppfylt for at vedtaket kan fornyast.

Saker som omhandlar søknad om spesialundervisning med nødvendige vedlegg inneheld i stor grad taushets belagde opplysningar. Av den grunn skal denne type saker vere unnateke offentlegheit i forhold til offentleglova.

Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar (kap 6.6.1.1) at: *«Også i de tilfellene hvor skoleeier/skolen kommer til at eleven ikke har behov for spesialundervisning, skal det treffes enkeltvedtak om dette. Når det fattes enkeltvedtak, utløses elevens/foreldrenes klagerett. Det er derfor viktig for eleven sin rettssikkerhet at det fattes enkeltvedtak om dette. I alle tilfeller hvor skoleeier/skolen har tilmeldt eleven til PP-tjenesten skal saken avgjøres ved at det treffes et enkeltvedtak».*

I henhold til forvaltningslova har eleven ein del rettigheter i forbindelse med enkeltvedtaket. Vedtaket skal være skriftleg, og føresette skal underrettast om vedtaket så raskt som råd, dvs ei skriftleg melding som gir informasjon om enkeltvedtaket. Denne underretninga skal sendast partane i saka. Det skal i underrettinga opplysast om klagefrist, framgangsmåte ved klage, samt retten til å sjå saka sine dokument (innsynsrett). Når forholda tilseier det skal det i underretninga også gjevast informasjon om tilgangen til å søke fri rettshjelp, om kommunen/skulen si rettleiingsplikt og tilgangen til å få tilkjent eventuelle sakskostnader.

Oppsummert vert følgjande revisjonskriterium lagt til grunn for våre vurderingar:

- All sakshandsaming skal dokumenterast skriftleg i henhold til god forvaltningsskikk
- Vedtak skal fattast av skulefagleg leiar/ rektor og bygge på den sakkyndige vurderinga frå PPT. Dette gjeld også avslag på spesialundervisning
- Vedtaka bør være så klare og fullstendige at det ikkje er tvil om kva opplæringstilbod eleven skal ha. Årstimane bør definerast i vedtaket, opplysning om vedtaket si eventuelle tidsavgrensing og vilkår for fornyeles bør opplysast.

- Vedtaka skal innehalde ei grunningjeving dersom det er avvik mellom PPT si tilråding og rektor sitt vedtak
- Underretninga (vedtaket) skal innehalde opplysningar om klagefrist, klageinstans, framgangsmåte ved klage, samt retten til å sjå saka sine dokument. Når forholda ligg til rette for det (ved avslag), bør underretninga også innehalde opplysningar om tilgong til å søkje fri rettshjelp, skulen si rettleiingsplikt og tilgong til ev. å få tilkjent saksomkostningar.
- De aktuelle dokumenta i ei sak om spesialundervisning skal unntakast frå offentlegheita i henhald til lova.

7.3 Fakta

7.3.1 Vedtaket

All den sakshandsaminga som vert gjort i forbindelse med spesialundervisning vert dokumentert skriftleg. Kommunen nyttar Ephorte i si sakshandsaming, eit system som er godkjent av riksarkivaren. Den sakshandsaminga som PPT er ansvarlig for vert gjennomført i deira eige sakshandsamingssystem. Dokumentasjon som ikkje vert utarbeida i Ephorte vert scanna og lagt inn. Det er i all hovudsak servicekontoret ved rådhuset som har ansvar for å opprette og komplimentere dei elektroniske elevmappene knytt til spesialundervisning. I tillegg til dei elektroniske elevmappene har kommunen fysisk arkiv på rådhuset.

Det er rektor på den enkelte skule som har det delegerte ansvaret for å fatte vedtak i saker som gjeld spesialundervisning i grunnskulen. Rektor har også ansvaret for at vedtaka vert etterlevd. Vedtaka vert fatta på bakgrunn av PPT si sakkyndige vurdering av eleven med tilhøyrande tilråding. Seksjonsleiar fattar vedtak om rett til/ikkje rett til spesialundervisning i dei tilfelle rektor er hindra frå å fatte vedtak.

17 av dei 20 kontrollerte vedtaka som revisjonen gjennomgjekk var adressert til dei føresette og stempla med «unnateke offentlegheit». I dei tilfelle det gjaldt fosterbarn (4 av dei 20 kontrollerte sakene) registrerte ein at vedtaket var sendt til barnevernstenesta i omsorgskommunen (ikkje foreldre/føresette). I ei av fosterheimssakene var vedtaket sendt direkte til fosterforeldra. Administrasjonen har gitt tilbakemelding på at vedtaket vert oftast sendt som kopi til fosterheimen, men i så fall vert det gjort avtale med barnevernet for kvar enkelt sak.

Ein registrerte ulik utforming og innhald i vedtakstekstane ved dei forskjellige skulane i kommune. Dette gjorde samanlikning av dei ulike vedtaka vanskeleg. Generelt sett såg ein svært lite detaljar i vedtaka mht, korleis opplæringa skulle organiserast, kva fag eleven har behov for særskilt tilrettelegging utover det ordinære opplæringstilbodet og innhaldet i opplæringa.

I ei av sakene registrerte ein kommafeil der sakkyndig vurdering viste til 3,8 t/v medan av vedtaket gjekk det fram 38t/v dette er ein skrivefeil og årstimane i vedtaket var korrekt. I ei anna sak tilrådde PPT ein lærarressurs på 114(3t/v) og 190(5t/v) timar assistent, medan det i vedtaket blei fatta ein lærarressurs på 2 t/v og 7 t/v assistent utan at dette var grunngeve. Utover dette var 18 av dei 20 kontrollerte vedtaka i samsvar med den sakkyndige tilrådinga.

Vedtaka inneheld ikkje nokon vilkår for fornying. På bakgrunn av at den sakkyndige vurderinga som ligg føre i sakene gir informasjon om kor lenge den skal gjelde, og at det vert fatta enkeltvedtak kvart år ser ein det som ikkje nødvendig å ta med vilkår for fornying i sjølve vedtaket.

7.3.2 Klage og klagesaker

Til slutt i vedtaket går det fram korleis ein skal gå fram ved klage. Ein registrerte forskjellige utforming på klagetekst/framgangsmåte som går fram av vedtaka. I stor grad blei det vist til forvaltningslova §§28-32. I enkelte av vedtaka såg ein relativt utdatert klagetekst der det gjekk fram at klagen skulle sendast til fagutvale for oppveks og kultur, som er svært lenge sidan var nedlagt. Samla sett såg ein svært lite informasjon om rett til å sjå saka sine dokument, og informasjon om fri rettshjelp og tilgong til å få tilkjent saksomkostningar. Sistnemnde er mest aktuelt ved eventuelt avslag på spesialundervisning.

Revisjonen etterspurde klagesaker der PPT i sakkyndig vurdering rår til at eleven ikkje har rett til spesialundervisning. Slike klagesaker hadde ikkje kommunen. Dette kan ha samanheng med at det ikkje vert fatta vedtak i saker der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Administrasjonen har informert at det for skuleåret 2013/14 har vore to klager knytt til spesialundervisning, men dette gjeld i saker der spesialundervisning har vore innvilga. Ei klage var knytt til sakkyndig vurdering og ei klage på sakshandsaming (vedtak). Begge klagene er vurdert av fylkesmannen.

7.4 Vurdering / konklusjon

7.4.1 Vedtak – innhald og utforming

Opplæringslova har ingen særskilte reglar om utforminga eller innhaldet i enkeltvedtaket, men avvik frå den sakkyndige vurderinga må grunngevast. Krav til innhald er at enkeltvedtaket må avgjere om eleven har rett til spesialundervisning.

Ein registrerte forskjellig mal og utforming på vedtaka ved dei ulike skulane i Ørsta kommune. Generelt sett såg ein at det gjekk fram svært liten informasjon av vedtaket som omhandla saksopplysningar, korleis spesialundervisninga er tenkt organisert og kva ho bør innehalde. Det blei i stor grad berre vist til den sakkyndige vurderinga. I fleire tilfelle meiner ein derfor at ei meir detaljert framstilling av den sakkyndige tilrådinga og korleis spesialundervisninga er tenkt organisert kunne gått fram av sjølve vedtaket.

Rettleiaren kring spesialundervisning seier at det er tilstrekkeleg om det går fram av vedtaket at: *«det som er tilrådd i den sakkyndige vurderinga, skal ligge til grunn»*. På den andre sida bør vedtaket som vert fatta om tildeling av spesialundervisning være så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva slags opplæringstilbod eleven skal få. Revisjonen meiner at å berre vise til den sakkyndige vurderinga ikkje er noko godt alternativ då den sakkyndige vurderinga ikkje kan påklagast av foreldra/føresette. Ein meiner derfor at vedtaka bør innehalde detaljert informasjon om organisering, omfang og innhald av spesialundervisninga slik at foreldre/føresette har mogeligheit til å påklage dette.

Kommunen bør derfor utarbeide ein felles vedtaks- mal for alle skulane som inneheld detaljert informasjon om innhald og organiseringa av spesialundervisninga.

7.4.5 Unnateke offentlegheit

Alle dei kontrollerte vedtaka gjekk det fram at dei var unnateke offentlegheit med tilhøyrande lovheimel. Dette gjekk også fram av alle tilhøyrande dokument som hørde til og følgde saka (for eksempel sakkyndig vurdering, IOP osv).

7.4.6 Klage

Det skal i underrettinga (vedtaksteksten) opplysast om klagefrist, framgangsmåte ved klage, samt retten til å sjå saka sine dokument (innsynsrett). Når forholda tilseier det (avslag) skal underretninga også gi informasjon om tilgangen til å søke fri rettshjelp, om kommunen/skulen si rettleiingsplikt og tilgangen til å få tilkjent eventuelle sakskostnader.

Det går ikkje fram av vedtaksteksten at ein kan få tilkjent saksomkostningar, samt at ein ikkje får nokon informasjon om tilgangen til å sjå saken sine dokument. Kommunen bør derfor utarbeide ein oppdatert vedtakstekst der desse emna inngår.

Kommunen fattar ikkje vedtak i saker der det ikkje vert tilrådd spesialundervisning. Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar (kap 6.6.1.1) at: *«Også i de tilfellene hvor skoleier/skolen kommer til at eleven ikke har behov for spesialundervisning, skal det treffes enkeltvedtak om dette*. Eleven har ein del rettar i forbindelse med eit enkeltvedtak jfr. forvaltningslova, og når det ikkje vert fatta vedtak fell desse rettane vekk. Kommunen bør derfor også utarbeide vedtak i saker PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

8 Problemstilling 3: Vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (Individuell opplæringsplan og årsrapportar).

8.1 Revisjonskriterium

Alle elevar som har fått vedtak om spesialundervisning har rett på individuell opplæringsplan (IOP) og ei skrifteleg vurdering over den opplæring som har blitt gitt (halvårs/årsrapport).

8.1.1 Individuell opplæringsplan

Den individuelle opplæringsplanen skal vise kva mål som vert sett for opplæringa, kva innhald opplæringa skal ha og korleis opplæringa skal gjennomførast. Planen skal rullerast kvart år så lenge eleven har vedtak om spesialundervisning. Planen skal innehalde antal timar med spesialundervisning i skuleåret som er spesifisert i enkeltvedtaket, , oversikt over innhaldet i opplæringstilbodet og elevens si forventa faglege utvikling og mål.

Det går fram av kommunen sine skriftelege rutinar at:

IOP- skal ta utgangspunkt i presise læringsmål for eleven. Den må greie for korleis undervisninga skal drivast , både innhald og organisering, og ta med tiltak som kan auke eleven sitt utbytte av den ordinære undervisninga. IOP skal omfatte eleven sin totale opplæringsssituasjon i skulesamanheng. IOP skal og gjere greie for korleis dette utløyser trong for personalressursar ut over det klassen disponerar på førehand. Før IOP er fastlagd skal føresette ha hatt høve til å kome med merknader. IOP skal reviderast når det er trong for det og kvart skuleår i samband med arbeidet med årsrapport. Årsrapport vert sendt til dei føresette med kopi til seksjon skule og PPT innan 15 juli.

8.1.2 Årsrapportar

Etter opplæringslova §5-5 andre ledd har elevar som tek i mot spesialundervisning rett til å få ei skrifteleg oversikt over opplæringa han/hun har fått og ei vurdering av si eiga utvikling. Etter tidlegare rett skal ei slik oversikt og vurdering utarbeidast kvart halvår. Dette er no endra og gjeldande rett er at den skriftelege oversikta og vurderinga skal utarbeidast ein gong i året i staden for to.

Årsrapportane kan brukast for den enkelte elev som dokumentasjon på i kva grad kommunen har etterlevt krava til spesialundervisning som følgje av opplæringslova. I følgje forskrift til opplæringslova §2-1 «skolebasert vurdering», skal skulen jamleg vurdere i kva grad organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringa bidreg til å nå fastsette mål i læreplanverket for kunnskapsløftet. Skuleeigar har ansvar for å sjå til at vurderinga vert gjennomført i forhold til føresetnadane. Derfor er eit av hovudmåla med årsrapporten å evaluere den individuelle opplæringsplanen (IOPen), for å kunne endre og forsterke opplæringa undervegs om det skulle vere behov for det.

Årsrapporten skal sendast til eleven sine føresette og kommunen. Kravet inneber at skulen må kunne dokumentere at skriftelig rapport er sendt kvart år.

8.1.3 Oppsummert

Vi legg følgjande revisjonskriterium til grunn for vår vurdering:

- Elevar med spesialundervisning skal ha individuell opplæringsplan som skal rullerast kvart år.
- Det skal ligge føre dokumentasjon for at det er utarbeida halvårsrapportar/årsrapportar for elevar med vedtak om spesialundervisning som skal innehalde:
 1. Ei vurdering av eleven si utvikling i forhold til dei mål som går fram av eleven sin individuelle opplæringsplan
 2. Ei vurdering av om det er gitt spesialundervisning i det time omfanget vedtaket beskriv
- Det skal ligge føre dokumentasjon for at rapportane er sendt til både foreldre og kommunen.

8.2 Fakta

8.2.1 Individuell opplæringsplan

Det var utarbeida individuell opplæringsplan (IOP) til alle kontrollerte elevar med vedtak om spesialundervisning. Det er ikkje krav til korleis den individuelle opplæringsplanen skal utformast. Kor detaljert ein utformar ein plan er avhengig av eleven sitt behov. Noko som gir rom for mindre grunngeve planar på elevar med mindre vanskar, medan elevar med meir samansette vanskar krev ein meir grundig IOP.

I Ørsta kommune registrerte ein forskjellig mal og utforming på dei individuelle opplæringsplanane mellom dei ulike skulane. Dette gjorde samanlikning vanskelig, og ein registrerte forskjellig detaljeringsgrad og kvalitet på rapportane, men generelt sett inneheldt planane hovudmomenta som går fram av rettleiaren. Dette blei tatt opp med administrasjonen og ein har fått tilbakemelding på at det blei utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport i april 2014. Bruk av malen er frivillig for skuleåret 13/14. Dette for å få erfaringar med planen og gjere nødvendige justeringar før den er ein del av kommunen sitt felles system. Det vart vedteke våren 2014 at ny mal vert obligatorisk for alle f.o.m. skuleåret 2015/2016.

Ein registrerte i enkelte av sakene avvik mellom den tildelte ressursen som gjekk fram av vedtaket og ressursen som gjekk fram av den individuelle opplæringsplanen utan at det har vore fatta nytt vedtak og/eller grunngeve.

På dei fleste IOPane som vi kontrollerte var der ei eiga kolonne for å føre inn dato for når planen har vore drøfta med foreldre/føresette. I svært liten grad såg ein at denne var utfylt, men dei fleste planane var signerte av føresette, noko som kan tyde på at foreldra/føresette har vore involvert i prosessen, sjølv om dette ikkje er eit krav.

Ein registrerte at dei fleste vedtaka var utarbeida på våren 2013 (April- juni), medan 15 av dei 20 IOPane som låg føre i elevmappene var utarbeida i september/oktober eller seinare (to av desse utarbeida i jan/feb 2014). Det kunne derfor i dei fleste kontrollerte sakene sjå ut til at det kunne gå fleire månadar frå vedtak var fatta til tilhøyrande IOP var utarbeida.

Skuleadministrasjonen seier at IOP vert utarbeida kort tid etter vedtaket, men at dei berre vert sendt til skuleseksjonen ein gong kvart år. Det er då oftast den sist oppdaterte versjonen som vert oversendt til skulekontoret. Dette kan føre til at planen som ligg i arkivet på skulekontoret er datert lenge etter vedtak har vore fatta, og dermed vere bakgrunnen for tidsavviket.

8.2.2 Årsrapport

Gjennomgang av dei fysiske elevmappene viser at skulane for skuleåret 13/14 har utarbeida årsrapportar. Det låg føre rapportar i alle dei kontrollerte sakene og i stor grad har rapportane vore utarbeida i juni. Ein registrerte forskjellig mal og utforming på rapportane mellom dei ulike skulane. Dette gjorde samanlikning vanskelig, men generelt sett inneheldt planane hovudmomenta som går fram av rettleiaren.

For dei kontrollerte rapportane såg ein i stor grad samanheng mellom årsrapportane og den individuelle opplæringsplanen, men ulik mal og utforming gjorde at ein såg varierende kvalitet. For skuleåret 2015/16 har det på lik linje med dei individuelle opplæringsplanen fått tilbakemelding med administrasjonen om at det er blitt utarbeida ein felles mal som skal takas i bruk. Denne bygg direkte på den nye IOP-malen noko som gjer at ein får god samanheng mellom IOP-en og årsrapporten.

8.3 Vurdering/ konklusjon

8.3.1 Individuell opplæringsplan

Ein registrerte ulik utforming ved dei ulike skulane, som resulterte i at ein så ulik kvalitet på planane. Etter at dette blei teke opp med administrasjonen har ein fått tilbakemelding på at det blei utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport i april 2014. Bruk av malen er frivillig for skuleåret 13/14. Det vart vedteke våren 2014 at ny mal vert obligatorisk for alle f.o.m. skuleåret 2015/2016.

Det går fram av rettleiaren at IOPen må utarbeidast «så snart som mulig etter at enkeltvedtaket er truffet». I dei fleste tilfella kunne det sjå ut som det hadde gått 4-5 månadar frå vedtak var fatta til IOP-en var utarbeidd. Skuleadministrasjonen seier at dette skuldast at dei mottek berre IOP ein gong per skuleår, og då ofte revurderte planar. Kommunen bør derfor sørgje for at framtidige IOPar inneheld opphavleg- og revurderingsdato.

Det går fram av opplæringslova §5-5 at ein IOP skal vise mål for opplæringa, innhaldet i opplæringa og korleis opplæringa skal drivast. Det bør vere ein raud tråd mellom enkeltvedtak og IOP-en og årsrapporten. Sjølv om ein registrerte forskjellig mal og utforming

mellom dei ulike skulane oppfylte i stor grad alle IOP-ane dei krava som går fram av lova. Ein registrerte i nokon få saker (ved ein av skulane) eit vedlegg til IOP-en som gjaldt "oppfølging/samarbeid heim – skule". Kommunen bør vurdere om dette er noko som bør implementerast ved alle skulane.

I enkelte av dei kontrollerte sakene registrerte ein avvik mellom vedtak og IOP i forhold til tildelt ressurs, utan at det hadde vore utarbeidd nytt enkeltvedtak. Som det går fram av rettleiaren (kap 6.7.7.2) kan skulen justere IOP-en dersom ein meiner dette er nødvendig for at eleven skal få eit forsvarleg opplæringstilbod, eller at eit anna tilbod vil kunne gi eleven betre læringsutbytte. Det må likevel vurderast konkret om endringane i IOP-en er innanfor enkeltvedtaket, eller om dette er endringar som ikkje kan gjerast utan at det vert fatta nytt enkeltvedtak. Dette vil avhenge av ei konkret vurdering. Justeringane kan ikkje vere i strid med enkeltvedtaket, for eksempel ved at eleven får mindre spesialundervisning enn det som kjem fram av enkeltvedtaket. Eleven har ein del rettar knytt til enkeltvedtaket (jfr. klage kap 7 i rapporten). Desse rettane gjeld ikkje for den individuelle opplæringsplanen. Ressursendringar som berre går fram av IOP-en fører difor til at eleven mistar klageretten sin. På ei anna side registrerar ein at kommunen i stor grad utarbeidar IOP-en i samråd med dei føresette, men dette er ikkje noko krav. Kommunen bør derfor utarbeide rutinar for å utarbeide nytt enkeltvedtak i dei saker der ein vel å endre den tildelte ressursen til eleven i løpet av skuleåret.

8.3.2 Årsrapport

Ein registrerte forskjellig mal og utforming av årsrapportane mellom skulane. Dette gjor at kvaliteten også varierte. Ein såg i stor grad samheng mellom IOP-en og årsrapportane både mtp. opplæringsmål og tiltak, men i fleire av sakene gjekk det ikkje fram ei evaluering av sjølv ressursen.

For å skape enda betre samheng mellom IOP og årsrapportane, bør kommunen sørge for at ein får implementer den nye malen for IOP og årsrapport ved alle skulane i løpet av skuleåret 15/16, slik som administrasjonen har signalisert.

9 Korleis vert ulike sider ved spesialundervisninga vurdert av brukarane - representert ved foreldre/føresette.

9.1 Revisjonskriterium

Ein vil ikkje alltid ha klare revisjonskriterium å gå ut i frå når ein gjennom å spørje foreldre/føresette prøver å avdekke korleis spesialundervisninga vert oppfatta av brukarane. Der er for eksempel vanskeleg å utarbeide klare målsettingar på kor nøgd ein brukar av ei kommunal teneste bør vere. Det er ei utbreidd målsetting at brukaren skal vere nøgd, men dette er (av naturlege årsaker) ikkje vidare konkretisert. Dermed er det vanskeleg å seie om denne målsettinga er oppfylt. Sjølv om kommunen gjer ein perfekt jobb på papiret, treng dette ikkje å bety at alle brukarane er nøgde med tenesta. Likevel er der nokon punkt i opplæringslova vi kan anvende som revisjonskriterium. Opplæringslova §5-3 og 5-4 går det bla. fram:

- *Spesialundervisningen skal utformes i samarbeid med eleven og foreldrene til eleven, og det skal legges stor vekt på deres syn. (Opplæringslovas § 5-4)*
- *Skolen skal så langt som mulig forsøke å tilrettelegge undervisningen innenfor det ordinære undervisningstilbudet. (Opplæringslovas § 5-3)*

9.2 Fakta og vurderingar

Føremålet med spørjeundersøkinga var todelt. Spørsmåla i kombinasjon med ein gjennomgang av eit utval av saksmapper, var meint å gi svar/indikasjonar på om sakshandsaminga for spesialundervisning i Ørsta kommunen er i tråd med regelverket og anbefalingar/retteleiar.

I tillegg er spørjeundersøkinga meint å gi uttrykk for brukarane (representert av foreldre/føresette) oppleving av tenesta. Det kan for eksempel tenkast at enkelte foreldre ønskjer meir innflytelse på utforminga av spesialundervisninga enn kva som både er ønskjeleg og realistisk. På ei anna side kan skulen og PPT vere av den oppfatting at det vert lagt stor vekt på føresette sine synspunkt, medan dei føresette sjølv kan vere av ei anna oppfatting.

Det blei sendt ut spørjeundersøking pr e-post til totalt 58 foreldre/føresette som hadde born som mottok spesialundervisning skuleåret -13/14. Det vart i e-posten gitt tilbod om skrifteleg henvendelse pr post. Grunna låg svarprosent, trass oppfølgingsmail ,var det ikkje mogeleg å konkludere i høve føresette si tilfredsheit med kommunen si behandling og opplæringa. Dei svara ein mottok gir indikasjonar på at dei fleste var relativt tilfreds med spesialundervisninga og samarbeidet med skule og PPT, men ein registrerte også enkelte som ikkje var tilfredse. Det som gjekk fram i dei tilfelle der ein ikkje var nøgd var mangel på spes.ped. kompetanse blant lærarar og tilpassa skulemateriell.

10 ANBEFALINGAR

1. Kommunen bør vurdere å innarbeide ei meir detaljert framstilling av innhald og organisering av spesialundervisningsressursen i vedtaket.
2. Kommunen bør utarbeide vedtak også i dei tilfelle PPT ikkje tilrår spesialundervisning. Dette for å sikre rettane til elev og føresette.
3. Kommunen bør sørge for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg- og eventuelt revurderingsdato.

11 Rådmannen sine kommentarar

Hei!

Har lese gjennom korrigert rapport og funne nokre småting som vi har snakka om pr telefon.

Eg set stor pris på at det har vore god kommunikasjon gjennom heile prosessen. Vi tek anbefalingane til etterretning og vil innarbeide dei i våre rutinar.

Mvh

Kirsti Øye Driveklepp

Seksjonsleiar skule
-Ørsta kommune-